

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Sekretarz Stanu
Katarzyna Lubnauer

DKO-WOKO.021.2.2025

Warszawa, 02 kwietnia 2025 r.

Pan
Adam Krzywoń
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku!

Uprzejmie dziękuję za pismo dot. przesłanego w dniu 19 lutego br. do zaopiniowania projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym.

Odnosząc się do przedstawionej kwestii egzaminacyjnej uprzejmie wyjaśniam, że podstawą prawną organizowania w szkołach publicznych w Polsce nauczania języków mniejszości narodowych, mniejszości etnicznych i języka regionalnego są przepisy art. 13 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹ oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r.² Natomiast warunki i sposób przeprowadzania egzaminu maturalnego dla szkół ponadpodstawowych regulują przepisy ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 1 sierpnia 2022 r.³

Absolwenci przystępują do egzaminu maturalnego z przedmiotów obowiązkowych z:

- języka polskiego (w części ustnej i w części pisemnej);
- języka obcego nowożytnego (w części ustnej i w części pisemnej);
- matematyki (w części pisemnej);
- języka mniejszości narodowej (w części ustnej i w części pisemnej) – dla absolwentów szkół lub oddziałów z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej⁴.

¹ j.t. Dz. U. z 2024 r. poz. 750, z późn. zm. – dalej: *ustawa o systemie oświaty*.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (j.t. Dz. U. z 2023 r. poz. 2737, z późn. zm.) – dalej: *rozporządzenie o uczniach należących do mniejszości narodowych*.

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (j.t. Dz. U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.) – dalej: *rozporządzenie w sprawie egzaminu maturalnego*.

⁴ Zgodnie z art. 44zdz ust. 1 ustawy o systemie oświaty.

Ponadto absolwent szkoły lub oddziału z językiem nauczania mniejszości narodowej, w których zajęcia są prowadzone w tych językach, oraz absolwent szkoły lub oddziału dwujęzycznego, w których język mniejszości narodowej jest drugim językiem nauczania, może zdawać na egzaminie maturalnym przedmioty w języku polskim lub – z wyjątkiem języka polskiego oraz treści dotyczących historii Polski i geografii Polski – w języku danej mniejszości narodowej⁵.

Zdający, który zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego, składa pisemną deklarację przystąpienia do tego egzaminu⁶, nie później niż do dnia 7 lutego roku szkolnego, w którym absolwent zamierza przystąpić do egzaminu maturalnego. W związku z tym deklaracja przystąpienia do egzaminu maturalnego powinna zawierać także informacje dotyczące języka, w którym ma być zdawany egzamin maturalny w części pisemnej z danego przedmiotu lub przedmiotów – w określonym powyżej przypadku⁷.

Natomiast zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. naukę języka mniejszości narodowej i naukę własnej historii i kultury w szkole organizuje dyrektor danej szkoły, na wniosek złożony przez rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia⁸. Rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń mogą także złożyć oświadczenie o rezygnacji z nauki języka mniejszości i nauki własnej historii i kultury. W bieżącym roku szkolnym oświadczenie składa się dyrektorowi danej szkoły, nie później niż do dnia 29 września roku szkolnego, którego dotyczy rezygnacja. Od przyszłego roku szkolnego termin złożenia oświadczenia będzie przesunięty na dzień 31 marca roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, którego organizacja zajęć ma dotyczyć.

Złożenie oświadczenia jest równoznaczne z zaprzestaniem udziału ucznia w nauce języka mniejszości i nauce własnej historii i kultury⁹. W takim przypadku, w związku z przywołanymi powyżej przepisami, jeżeli zdający, nie będąc absolwentem szkoły lub oddziału z nauczaniem języka danej mniejszości narodowej, w deklaracji maturalnej nie wpisał języka danej mniejszości narodowej jako przedmiotu obowiązkowego zdawanego na egzaminie maturalnym (w części ustnej i pisemnej) oraz nie podał danego języka jako tego, w którym ma być zdawany egzamin maturalny w części pisemnej z danego przedmiotu lub danych przedmiotów, może on podejść do tego egzaminu z przedmiotów wpisanych do deklaracji maturalnej.

Ustawa o systemie oświaty w art. 44q określa warunki ukończenia przez ucznia szkoły ponadpodstawowej. Uczeń kończy szkołę ponadpodstawową, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej otrzymał ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć z języka mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej lub języka regionalnego pozytywne końcowe oceny klasyfikacyjne. W przypadku, jeżeli dany uczeń ukończy szkołę w oddziale, w którym jest prowadzona nauka języka mniejszości narodowej, a złożył we właściwym terminie oświadczenie o rezygnacji z nauki języka mniejszości i nauki własnej historii i kultury¹⁰, na świadectwie ukończenia szkoły nie będzie mógł mieć wpisanej końcowej oceny

⁵ Zgodnie z art. 44zff ust. 1 *ustawy o systemie oświaty*.

⁶ Zgodnie z art. 44zzi *ustawy o systemie oświaty*.

⁷ Zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 5 *rozporządzenia w sprawie egzaminu maturalnego*.

⁸ § 2 ust. 1 *rozporządzenia o uczniach należących do mniejszości narodowych*.

⁹ § 2 ust. 6 *rozporządzenia o uczniach należących do mniejszości narodowych*.

¹⁰ Zgodnie § 2 ust. 6 *rozporządzenia o uczniach należących do mniejszości narodowych*.

klasyfikacyjnej z tego przedmiotu. W związku z tym, uczeń nie ma obowiązku przystępować do egzaminu maturalnego z języka mniejszości narodowej jako przedmiotu obowiązkowego. Natomiast może przystąpić do egzaminu maturalnego z danego języka mniejszości narodowej, zdawanego jako przedmiot dodatkowy, jeżeli wyrazi takie życzenie w deklaracji.

Minister Edukacji prowadzi stały dialog z przedstawicielami środowisk mniejszości narodowych i etnicznych w ramach Zespołu ds. Edukacji KWRiMNiE, dotyczących m.in. zmiany przepisów regulujących organizację nauki języka mniejszości w szkołach publicznych. Efektem prac tego Zespołu jest m.in. nowelizacja będąca przedmiotem konsultacji, a także procedowana nowelizacja rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych. W projekcie proponuje się zmianę polegającą na umożliwieniu zwolnienia uczniów klasy VII i VIII szkoły podstawowej, realizujących naukę języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego z nauki drugiego języka obcego nowożytnego. Zwolnienie takie byłoby udzielane przez dyrektora szkoły, do końca danego roku szkolnego (tj. będzie wymagało ponowienia w kolejnym roku szkolnym), na podstawie wniosku rodziców danego ucznia. Ponadto proponuje się przyjęcie zasady, że jeśli uczeń taki zrezygnuje z nauki języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej lub języka regionalnego, to będzie wówczas zobowiązany do podjęcia nauki drugiego języka obcego nowożytnego albo języka łacińskiego realizowanego w oddziale, do którego uczęszcza. W takim przypadku uczeń ten będzie musiał we własnym zakresie wyrównać różnice programowe w realizacji drugiego języka obcego nowożytnego albo języka łacińskiego. Powyższa zmiana spowoduje, że ww. uczniowie będą mogli mieć o 2 godziny tygodniowo mniejszy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Znowelizowane przepisy będą obowiązywały od nowego roku szkolnego.

Z poważaniem

Katarzyna Lubnauer

Sekretarz

/ – podpisano cyfrowo/

Stanu